

روزنامه نگاری جامعہ اطلاعات

مؤلف:
سید تقی کمالی

www.ketab.ir

انتشارات پستیان

سرشناسه	کمالی، سیدتقی، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	روزنامه‌نگاری جامعه اطلاعاتی/ مولف سیدتقی کمالی؛ ویراستار رضا فضلی
مشخصات نشر	تهران: انتشارات پشتیبان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۲۶۱ ص.
شابک	۴۵۰۰۰۰ ریال 9-018-255-622-978 :
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	جامعه اطلاعاتی
موضوع	Information society
موضوع	جامعه اطلاعاتی -- ایران
موضوع	Information society-- Iran
موضوع	روزنامه‌نگاری
موضوع	Journalism
شناسه رده	چشم‌نور، مرتضی، ۱۳۶۱ -
رده بندی کوره	HM۸۵۱
رده بندی دیویی	۳۰۳/۴۸۳۳
شماره کتابشناسی	۶۰۸۲۲۰۱

نام کتاب: روزنامه‌نگاری جامعه اطلاعاتی

مؤلف: سید تقی کمالی

ویراستار: رضا فضلی

ناظر ویراستار: مرتضی چشمه‌نور

صفحه‌آرا: رضا فضلی

طراح جلد: زهرا مهدوی

نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۳۹۸

ناشر: انتشارات پشتیبان

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

قیمت: ۴۵۰۰۰۰ ریال

تلفن تماس: ۰۲۱ - ۸۶۰۳ ۶۴۲۳ - ۰۲۱ - ۸۶۰۳ ۶۴۲۸ - تلفکس:

صندوق پست الکترونیک: Pub.Poshtiban@chmail.ir

تارنمای انتشارات پشتیبان: www.PoshtibanPress.ir

(فروش اینترنتی (سراسر کشور): ویرین انتشارات پشتیبان در

تارنمای خانه کتاب www.ketab.ir

فهرست مطالب

۷	 پیشگفتار
۹	 معرفی: روزنامه‌نگاری جامعه اطلاعاتی؛ روزنامه‌نگاری جامع‌نگر
۹	 مقدمه: رسانه‌ها و ضرورت بازنگری در تبیین جامعه اطلاعاتی
۱۵	 چشم‌انداز: جامعه اطلاعاتی در ایران؛ از شکل‌گیری تاکنون
۱۵	 جانشی جهانی در هزاره جدید
۱۶	 جامعه اطلاعاتی در ایران، یک آغاز مقتدرانه
۲۰	 احساس نیاز به بایمی کافی نیست
۲۳	 جامعه اطلاعاتی در ایران، مبهم و ناآشنا
۲۹	 رسانه‌های جدید: جایگاه ملی ایران بروز می‌یابد و محصول توگرایانند
۴۴	 جنبه‌های گم‌شده و پنهان سیاست‌گذاری در جامعه اطلاعاتی
۵۱	 دانش بدون مسئولیت‌پذیری نسبت به جامعه محیط‌زیست و اقتصاد ثروت آفرین نیست
۶۱	 هنوز درک درستی از توسعه فناوری اطلاعات و جامعه اطلاعاتی وجود ندارد
۷۴	 تغییرات پیش آمده به سود هیچ کس نیست
۸۰	 دانش به‌عنوان عامل توانمندساز باید درون یک نظام قرار گیرد
۹۰	 انتظار مخاطب ما امنیت اطلاعات و ایجاد فضای پاک و عاری از ناامنی است
۹۳	 با بستر ارتباطی موجود جامعه اطلاعاتی قابل توسعه نیست
۹۸	 جامعه مدنی به دسترسی بیشتر شهروندان و مشارکت آنان متکی است
۱۰۸	 نبود عزم استراتژیک مهم‌ترین عامل ضعف در پیشبرد جامعه اطلاعاتی در ایران است
.....	 مسئولان سطوح بالا به اهمیت و جایگاه آی‌تی واقف‌اند آنچه مغفول مانده نقش بخش خصوصی
۱۱۹	 است
۱۲۶	 زبان فارسی را به‌عنوان زبان ارتباطی فراموش نکنیم
۱۳۶	 بسیاری از کاربران ترجیح می‌دهند به امکانات بومی شده دسترسی داشته باشند
۱۴۲	 مهم‌ترین آسیب سازمان ایرانی در پیاده‌سازی مدیریت دانش نبود باور واقعی است
۱۶۹	 ماهیت تکنولوژی‌های ارتباطی ضد انحصار است

- ۱۷۷..... توانمندسازی به دنبال به راستی رساندن هستی انسان‌هاست
- ۱۹۶..... سیاست‌های جامع ارتباطی ما هنگام با فناوری‌ها توسعه پیدا نکرده است
- ۲۰۹..... رقابت اقتصادی قوی، مرکزیت یک اکوسیستم زنده اینترنتی است
- نگاه امنیتی مانع پی‌ریزی جامعه اطلاعاتی در کشور است، لزوم اصلاح نگرش دولت به بخش خصوصی
- ۲۱۶..... و جامعه مدنی
- ۲۳۰..... فرهنگ جدایی و تقابل جامعه مدنی و حکومت امکان تعامل و همفکری را از بین می‌برد
- ۲۳۹..... معماری اطلاعات در عصر دانش: آیا نگرش سند به تنهایی کافی است؟
- ۲۵۳..... جامعه اطلاعات بدون فعالیت آزاد رسانه‌ها معنا ندارد

پیشگفتار

«روزنامه‌نگاری جامعه اطلاعاتی» مشتمل بر مضامین متعددی است که با استادان و متخصصان جامعه اطلاعاتی کشور با حوزه‌های تخصصی متنوع و بینا رشته‌ای است که به بررسی فرایند شکل‌گیری و گسترش جامعه اطلاعاتی در ایران از طرح موضوع تا سیاست‌گذاری در سطوح عالی، رویه‌های سازمانی و برنامه‌ریزی‌های نهادی در بخش‌های مختلف دولتی، خصوصی و مدنی و نحوه مرادفات با مجامع بین‌المللی می‌پردازد. ویژگی این مضامین تبعیت از روند تاریخی است که سیر پیشرفت و تکامل جامعه اطلاعاتی و توسعه ظرفیت‌ها و قابلیت‌های ارتباطی و اطلاعاتی ایران را طی سال‌های گذشته تا به امروز به دست می‌دهد و مخاطب با مطالعه دیدگاه متخصصان می‌تواند زوایای توسعه و ارتقاء موانع و کاستی‌ها را در یک فضای مقایسه‌ای میان آنچه بوده‌ایم، هستیم و خواهیم بود، سطره، قضاوت بنشیند.

با عنایت به ویژگی، روزنامه‌نگاری که از موقعیت زمانی و مکانی تحلیل مسائل و موضوعات پیروی می‌کند در این کتاب نیز آنچه انعکاس می‌یابد گفت‌وگوهایی است که به فراخور شرایط با استادان و متخصصان مرتبط که در این زمینه صاحب دیدگاه و تجربه علمی و مدیریتی هستند شکل گرفته و سعی داشته است تا نگاه همه‌جانبه و بی‌طرفانه داشته باشد. یکی از ویژگی‌های عمده جامعه اطلاعاتی، تحول و سرعت تغییرات آن است که در ابعاد فناورانه به‌طور چشمگیر مشهود است اما بدین معنی نیست که این موضوع در حوزه سیاست‌گذاری نیز با همین سرعت پی گرفته شود. چه بسا تصمیم‌گیری‌های حکومتی، سرعت توسعه دسترسی و کاربری فناوری را نیز با تأخیر مواجه سازد اما آنچه ملموس است قدرت و سطوح وسیع تغییرات و دگرگونی‌های ناشی از آن در بلندمدت است که بستر و راه خود را گشوده و جوان را به سوی همگون‌سازی و پاسخ به مطالبات اجتماعی مهیا می‌کند.

بر اساس چنین مقتضیاتی مخاطب این کتاب در اثنای مطالعه گفت‌وگوها از این دگرگونش آگاهی میابد و آنجا که ناآگاهی‌ها، مقاومت‌ها و چالش‌های سیاستی و مدیریتی مانع از توسعه فناورانه و جامع‌وی می‌شود برایش آشکار شده و به زمینه‌ها، علل و عوامل پدیداری چنین رویکردها و مواضعی پی می‌برد.